

Kronobergs Arkeologiska Förenings 20-årsjubileum i Ingelstad 2021-09-18

Vi startade vårt firande med en samling uppe vid Inglinge hög, som ägs av Svenska fornminnesföreningen sedan 1870.

Johan
Åstrand
guidade
oss
kunnigt
och
trivsamt.

Johan har guidat och
föreläst för oss många
gångar genom åren.

Sedan intog vi förmiddagskaffe i Näckrosens rotunda. Vi var 45 personer.

Nästa programpunkt handlade om keramik och lera med bl.a. fokus på den av föreningen identifierade lertäkten på Teleborg. Åsa Alering berättade om de analyser, som nu gjorts med hjälp av Tor-Björn Brorsson i Höganäs med tunnslipsanalyser och ICP-analyser, där lerans/keramikens "fingeravtryck" kan hjälpa till att hitta härkomsten. Keramik har analyserats från kv Seglaren (trattbägarkeramik), Karolinerhuset, Snapperisskogen i Räppe, Öjabymotet och Kronobergs slottsruin. Man kan konstatera att det finns lokalproducerad keramik i Växjöområdet. T.ex. har en del av keramiken från Kronobergs slottsruin tillverkats av lera från lertäkten på Teleborg. Kanske kan ler-/keramik-analyser bli en vanligare del av en arkeologisk undersökning framöver?

Detta är exempel på ett fruktbart samarbete mellan KAF och arkeologer. Vi har haft många sådana under våra 20 år. Åsa Alering och Alexandra Stiernspetz Nylén har bidragit till många av dessa t.ex. undersökningarna på Gripeberg och Gettersö. Alexandra var också ett stöd till grundaren av föreningen - PO Petersson - vid föreningens tillkomst för 20 år sedan.

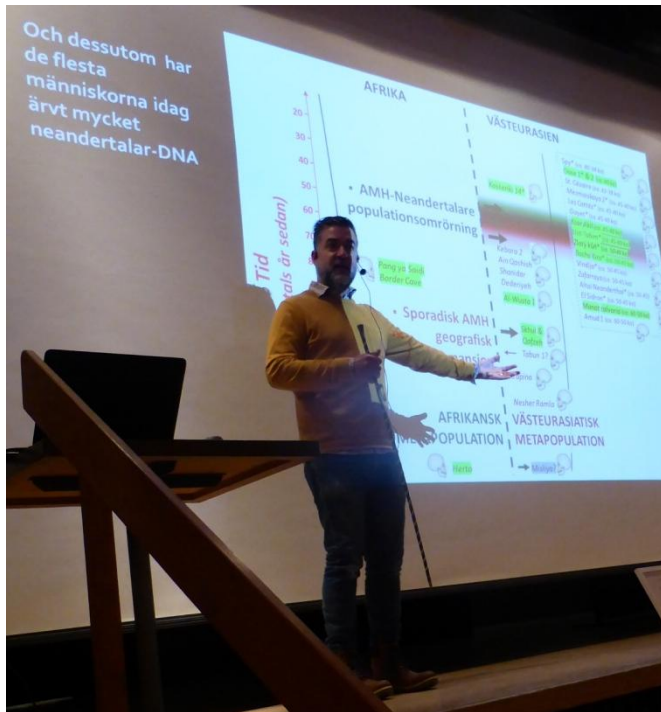
Även nu tog Alexandra initiativet innan lunch och anförde tre män, som tågade in i salen. Carl-Olof Bengtsson berättade att Kronobergs Arkeologiska Förening detta år tilldelas

Hallenblads utmärkelse från Linnéakademien i form av ett stipendium på 40 000 kr! Lennart Johansson läste upp den fina motiveringen och Fredrik Åberg överlämnade utmärkelsen till vår ordförande Mariann Hellberg. Vi blev totalt överraskade och upprymt glada!

Det var sedan väldigt god stämning och välsmakande lunch på Pensionat Solviken i deras vackra matsalsveranda. De tre prisutdelarna deltog trivsamt nog vid lunchen och delade festglädjen med oss!

Eftermiddagen fortsatte med den sedan länge planerade och efterlängtade föreläsningen av Aaron Stutz om "Hur mycket Neandertalare är vi och vad spelar det för roll? Ett perspektiv från Paleolitikum i Mellanöstern." Vi fick höra om när Neandertalarna och Homo sapiens sapiens skiljdes åt för c:a 600 000 år sedan och när Denisovamänniskans gren skiljdes från Neandertalgrenen för c:a 450 000 år sedan. Vi fick också höra om att dessa

människogrenar kan ha möts igen i Europa/Asien för c:a 55 000 år sedan och levt tillsammans/sida vid sida under c:a 15 000 år. Neandertalmänniskan levde aldrig i Afrika. I Afrika pågick den s.k. "populationsomrörningen", som medförde ytterligare utveckling till Homo sapiens sapiens.

Neandertalarna hade troligen ljus hud och stor näsa med breda, bakåtsvepande kinder – ett slags plogformat ansikte. De utvecklades till "jägare-samlare extraordinär", som var välanpassade till rådande miljö och klimat. De använde vapen och verktyg. De genomförde ritualer och tog hand om varandra (läkta skador, barnomsorg). Det var bara liten

storleksskillnad mellan man och kvinna. Det finns bevis för språkförmåga både genetiskt och anatomiskt. Kebaragrottan i Mellanöstern är ett ställe, där man kunnat studera och se att neandertalare återkommit kontinuerligt under lång tid inom ett territorium. De åt djur - bl.a. sköldpaddor -, samlade växter och tillredde maten. De höll igång lägereldar och man finner 3-4 m tjocka kulturlager framförallt i form av aska från dessa eldar. Här har också hittats en grav, delvis bevarad. Fynd från andra grottor såsom Manot-grottan i Israel och Duvornas grotta – Mughr el-Hamamah – i Jordanien visar tecken på att man kanske gick mot alltmer växtinsamlande och kanske blev något mer bofast. Man ser alltmer av delvis "moderna" drag, men i stort sett samma levnadsbeteende som tidigare. Bara små förändringar i rörlighet och territorier, allätarens kost, sätt att organisera arbetet inom lägren och kanske de utvecklat något större nätverk successivt. Vi har 1-3 % neandertalgener i oss, så neandertalarna lever vidare.

Dagen avslutades med kaffe, tårta och godispåsar. Närvarande var också Kronobergsarkeologerna Andreas Emilsson, Liv Nilsson Stutz och Jhonny Therus, som vi haft gott samarbete med. Till kaffet visades också ett bildspel med minnen från de 20 åren. Per berättade om att vår logga har sitt ursprung från en väggglampa hos PO och Gun och om hur PO smidigt och finurligt startade föreningen med stöd av hjälpsamma grannar. Sedan kan man nästan häpna över hur mycket föreningen varit med om - vad vi har fått vara delaktiga i och att detta fortfarande pågår! Denna nu prisbelönta förening är något att vara stolt över!

PO blev hedersmedlem 2020 och var nu delaktig i mottagandet av utmärkelsen från Linnéakademien.

